

ICAP ENERGY AS
Fantoftvegen 2
5072 BERGEN

VÅR REFERANSE
21/14259

DERES REFERANSE
AR513355137

DATO
21.12.2022

Tilsynsrapport fra tematisyn knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering

1. INNLEDNING

Finanstilsynet har gjennomført et tematisyn i ICAP Energy AS (heretter omtalt som Foretaket) knyttet til Foretakets tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering, jf. lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvv.).

Finanstilsynet varslet i brev datert 4. januar 2022 en temaundersøkelse i alle norske verdipapirforetak som ikke også er bank, og ba om at foretakene i forbindelse med den årlige rapporteringen knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering KRT-1189 vedla foretakets virksomhetsinnrettede risikovurdering (jf. hvvl. § 7), foretakets rutiner (hvv. § 8) og foretakets plan for opplæring av ansatte (jf. hvvl. § 36).

Finanstilsynet varslet i brev datert 15. mars 2022 tematisyn i Foretaket. Foretaket oversendte redegjørelser og dokumentasjon knyttet til tematisynet i brev datert 29. mars, 26. april og 11. mai 2022.

Foretaket mottok Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport den 3. oktober 2022. Foretaket ga sine kommentarer til Rapporten i brev datert 1. november 2022 (Tilsvaret).

2. VIRKSOMHETSINNRETTET RISIKOVURDERING

2.1 Rettslig utgangspunkt

Foretaket har konsesjon til å tilby investeringstjenestene som nevnt i verdipapirhandelloven (vphl.) § 2-1 (1) nr. 1 og 2.

Det følger av hvvl. at rapporteringspliktige, herunder verdipapirforetak, plikter å gjennomføre tiltak for å forebygge hvitvasking og terrorfinansiering. Foretaket skal ha en risikobasert tilnærming, og skal identifisere og vurdere risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering knyttet til sin virksomhet, jf. hvvl. §§ 6 og 7.

Det fremgår av hvvl. § 7 (2) at risikovurderingen som minimum skal ta i betraktning a) egen virksomhet, herunder særlig virksomhetens art og omfang, b) virksomhetens produkter, tjenester og kundeforhold, c) type kunder og kundegrupper og d) geografiske forhold. Etter hvvl. § 7 (3) skal

foretaket særskilt vurdere risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering før nye produkter og tjenester tilbys og før ny teknologi tas i bruk. Rapporteringspliktiges risikovurderinger skal tilpasses virksomhetens art og omfang, jf. hvvl. § 7 (4). Risikovurderingene skal dokumenteres, holdes oppdatert og stilles til rådighet for tilsynsmyndigheten, jf. hvvl. § 7 (5).

Foretaket plikter å ha oppdaterte rutiner for å sikre at virksomheten håndterer identifisert risiko og oppfyller plikter etter bestemmelser gitt i eller i medhold av hvitvaskingsloven, jf. hvvl. § 8 (1). Rutinene skal tilpasses virksomhetens art og omfang, jf. hvvl. § 8 (2).

Finanstilsynet uttaler i sin veileder til hvitvaskingsloven (rundskriv 8/2019 som var gjeldende på tilsynstidspunktet) at det forventes at den rapporteringspliktige benytter ressursene der den identifiserte hvitvaskings- og terrorfinansieringsrisiko er størst. Det er ikke anledning til å fravike regelverket hvis risikoen er vurdert som liten, men ressursinnsatsen kan tilpasses risikoen. Rapporteringspliktige må identifisere og forstå risikoen foretaket er eksponert for. Alle rapporteringspliktige må ha en overordnet risikovurdering, jf. hvitvaskingsloven § 7. Risikovurderingen skal identifisere og vurdere risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering tilknyttet egen virksomhet og er utgangspunktet for den rapporteringspliktiges implementering av hvitvaskingsregelverket. Risikovurderingen må dokumenteres og den overordnede risikovurderingen skal fastsettes av foretakets øverste ledelse.

Ytterligere veiledning om gjennomføringen av risikovurderinger fremgår av Finanstilsynets reviderte veileder (rundskriv 4/2022) punkt 2.2.

2.2 Finanstilsynets foreløpige vurderinger i Rapporten

Foretaket vedla ved innsendelsen 24. januar 2022 utskrift fra et risikovurderingssystem som dekker området "Financial Crime". Hvitvasking inngikk her som et av underområdene i denne risikovurderingen. Det fremgikk imidlertid ingen virksomhetsinnrettet risikovurdering som dekket noen av de områdene som følger av hvvl. § 7 og Finanstilsynets veileder som beskrevet over.

Finanstilsynets foreløpige vurdering var at Foretaket ikke hadde utarbeidet en virksomhetsinnrettet risikovurdering og at Foretaket ikke kunne dokumentere en risikobasert tilnærming til hvitvasking og terrorfinansiering, jf. hvvl. § 7. Forsvarlig risikovurdering av virksomheten er en grunnleggende forutsetning for Foretakets arbeid med tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering. Risikovurderingen er også en forutsetning for hensiktsmessige rutiner, jf. hvvl. §8 (1).

2.2 Foretakets kommentarer i Tilsvaret

Foretaket nevner innledningsvis at det er en integrert del av et internasjonalt konsern og at konsernets prosesser samhandler med lokale prosesser, herunder for å sikre at risikovurderinger og opplæring gjennomføres tilfredsstillende. Foretaket opplyser at konsernet er i ferd med å ferdigstille "Financial Crime inherent risk assessmen of the business". Dette er laget for å adressere regulatoriske forventninger og vil komplementere eksisterende rammeverk.

Foretaket viser til at det rammeverket som har blitt brukt tidligere gir et risikonivå, men ikke en detaljert gjennomgang av virksomheten. Foretaket mener likevel at det har hatt et effektivt verktøy som, sammen med kontrollhandlinger, har sikret hensiktsmessig kontrollnivå. Foretaket viser videre

til at hvitvasking og terrorfinansiering er inkludert i årlig risikokontrolvaluering for Foretaket lokalt. Foretaket viser også til at alle nye kunder blir risikovurdert og -klassifisert.

2.3 Finanstilsynets konklusjon

Det er Finanstilsynets konklusjon at Foretaket på tilsynstidspunktet ikke kunne dokumentere en tilfredsstillende virksomhetsinnrettet risikovurdering, jf. hvvl. § 7. Finanstilsynets finner dette kritikkverdig. Finanstilsynet tar for øvrig Foretakets beskrevne tiltak til etterretning, og imøteser Foretakets virksomhetsinnrettede risikovurdering når denne foreligger.

3. OPPLÆRING

3.1 Rettslig utgangspunkt

Det følger av hvvl. § 36 at rapporteringspliktige skal sikre at ansatte og andre som utfører oppdrag for foretaket, gis opplæring slik at de er kjent med virksomhetens forpliktelser etter hvvl. og i stand til å gjenkjenne forhold som kan indikere hvitvasking og terrorfinansiering. Opplæringen skal gis jevnlig slik at kunnskapen vedlikeholdes og oppdateres

Finanstilsynet har i sin veileder til hvitvaskingsloven (rundskriv 8/2019) uttalt at hva som er tilstrekkelig vil avhenge av flere forhold, herunder produkter og tjenester som tilbys, størrelse på foretaket og risikoeksponering. Opplæringen må tilpasses den enkelte ansattes ansvar, oppgaver og rolle. Finanstilsynet anser det nødvendig at nyansatte får tilstrekkelig innføring ved oppstart av arbeidsforholdet. Hvilken oppdatering som er nødvendig utover dette vil bero på rettsutvikling, nye interne rutiner, nytt risikobilde mv. Oppdateringen bør uansett skje med jevne mellomrom for å sikre vedlikehold av kunnskapen. Foretaket skal kunne dokumentere etterlevelse av opplæringsforpliktelsene. Etter Finanstilsynets syn innebærer dette at foretaket bør ha en opplæringsplan e.l., og at de kan dokumentere innhold og gjennomføring.

3.2 Finanstilsynets foreløpige vurderinger i Rapporten

Ved innsendelse av dokumentasjon 24. januar 2022 vedla Foretaket en oversikt over opplæringsplan for 2022 hvor "TP ICAP Anti-Money Laundering" var ett av 18 stikkord. Det fremgikk ikke noe mer om hva dette innebar. Foretaket viste heller ikke til at hvitvasking og terrorfinansiering gjennomgås med nyansatte og Foretaket fremla ikke noe dokumentasjon på gjennomført opplæring.

Da det ikke forelå noen dokumentasjon på opplæring var det Finanstilsynets foreløpige vurdering at Foretaket ikke oppfylte kravet i hvvl. § 36.

3.3 Foretakets kommentarer i Tilsvaret

Foretaket viser til at alle ansatte går igjennom et omfattende opplæringsprogram hvert år og at hvitvasking er en del av dette. Foretaket vedla en liste over opplæring gjennomført i 2021. Listen viste også at nyansatte har fått opplæring rett etter ansettelse. Foretaket vedla også dokumentasjon på innholdet i opplæringen.

3.4 Finanstilsynets konklusjon

Finanstilsynet tar dokumentasjonen til orientering.

For Finanstilsynet

Roy V. Halvorsen
seksjonssjef

Leif Roar Johansen
senior tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.